

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

*Een ecologische beoordeling ten
behoefte van de herontwikkeling van de
'Bobenco' locatie in Winsum.*

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

Een ecologische beoordeling ten behoeve van de herontwikkeling van de 'Bobenco' locatie in Winsum (Groningen).

Winsum, april 2022

In opdracht van:

Credo Integrale Planontwikkeling B.V.

Eva de Leeuw – Baron (Vastgoedontwikkelaar)

Boogschutterstraat 44

Postbus 485, 7300 AL APELDOORN

Tel. 06-10410398

Email: EBaron@loostad.nl

Uitvoering:

Successie Natuurzaken

Ds. v.d. Veenweg 5A

9264 TA Earnewald

Tel.: 06-22600985

Email: info@successienatuurzaken.nl

Contactpersoon:

Dhr. Nico Minnema

Auteur en veldwerkzaamheden (28 april 2022):

Dhr. Meino Zondervan

Tel. 06-41548096

Email: meino.zondervan@gmail.com

Omslagfoto: Het plangebied

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Gebied- en planbeschrijving	5
2. Onderzoeksmethodiek	7
3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)	7
3.1 Gebiedsbescherming	7
3.1.1 Natura 2000	7
3.1.2 Natuurnetwerk Nederland	8
3.2 Soortenbescherming	8
3.2.1 Vleermuizen	9
3.2.2 Jaarrond beschermde nesten	10
3.2.3 Overige broedvogels	10
3.2.4 Overige beschermde soorten	10
3.2.5 Vrijgestelde soorten	10
3.3 Houtopstanden	10
4. Conclusie flora en fauna quickscan	12
5. Literatuurlijst	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Credo Integrale Planontwikkeling B.V. is voornemens het terrein om te zetten naar een woonlocatie ten behoeve van de herontwikkeling van de ‘Bobenco’ locatie in Winsum (Groningen) (figuur 1). Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. In opdracht van Eva de Leeuw – Baron van Credo Integrale Planontwikkeling B.V. is Successie Natuurzaken gevraagd een ecologische beoordeling uit te voeren om duidelijkheid te verschaffen of het geplande planvoornemen al dan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming.

De toetsing bestaat uit een onderzoek gebaseerd op het onderdeel soortbescherming. Hierbij ligt de focus op beschermde flora en fauna waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat deze voor kunnen komen in het plangebied. Aangaande aanwezige beschermde soorten wordt verder ingegaan op mogelijk negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten. Tevens wordt er inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden (waaronder Natura-2000 en EHS/NNN-gebieden) in de omgeving en houtopstanden. De voorliggende rapportage weergeeft de resultaten en het advies op basis van het uitgevoerde onderzoek.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Inzet: Plangebied ingezoomd (rood). Bron: Googlemaps

1.2 Doel

Het doel van deze ecologische beoordeling is inzicht verschaffen van de mate waarin het planvoornemen van invloed is op de natuurwaarden van het plangebied en zijn “directe omgeving”. Deze kennis is de basis voor de aanbeveling over eventueel te nemen vervolgstappen om overtredingen onder de Wet natuurbescherming te voorkomen.

De ecologisch toetsing schept, voor zover mogelijk, duidelijkheid over de volgende vraagstellingen:

1. Komen er binnen invloedsfeer van de ruimtelijke ontwikkeling, onder de Wet natuurbescherming, beschermde soorten voor?
2. Bevinden zich binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling beschermde natuurgebieden?
3. Wat zijn de mogelijke effecten, zowel tijdens als na realisatie van het plan, op de eventueel aanwezige beschermde soorten en natuurgebieden?
4. Middels welke vervolgstappen kunnen bij de realisatie van het plan eventuele overtredingen onder de Wet natuurbescherming vermeden, dan wel verzacht worden?

Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en, indien noodzakelijk, aanvullend onderzoek. Voor het eventuele aanvullende inventarisatieonderzoek werkt Successie Natuurzaken volgens de daarvoor lenende protocollen die door Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opgesteld en/of volgens de kennisdocumenten van Bij12. Wanneer negatieve effecten op beschermde soorten en/of -gebieden te verwachten zijn is ontheffing en compensatie mogelijk vereist.

1.3 Gebied- en planbeschrijving

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom, op adres Lombok 25A, aan de oostzijde van Winsum. Het perceel heeft een oppervlakte van 13.639 m² met een omtrek van 514 m. De toegangsweg aan de zuidkant, met een oppervlakte van 299 m², behoort ook bij het perceel (figuur 1, inzet). Het betreft een voormalig steenfabriek van 1804-1984. Het is als tuincentrum 'Bobenco' in gebruik geweest en daarna jaren ongebruikt erbij komen te liggen. In 2008 is het overgenomen door projectontwikkelaar Credo, een dochteronderneming van Loostad. Sindsdien zijn gemeente en grondeigenaar in gesprek over de invulling ervan. Het plangebied is vrijwel geheel vlak. In het midden ligt een bult sloopgesteente op de betonfundering van het voormalige 'Bobenco' pand (figuur 2 en 6). In de zuidwesthoek staat nog een deel van een muur en er staan nog enkele struiken en snoeiafval (figuur 5). Aan de noordoost en oostkant van het plangebied bevinden zich opgehoogde grondwallen, begroeid met bomen en struiken met enkele betonnen platen en 'cilinders' erin verwerkt (figuur 3 en 4).

De grondwallen inclusief beton en bomen worden geruimd. Na het ruimen van het sloopafval en de fundering van het voormalige pand worden er nieuwe woningen gerealiseerd.

Figuur 2. Het plangebied gezien vanaf de oostzijde.

Figuur 3. Grondwallen met betonwerk in de noordoosthoek van het plangebied.

Figuur 4. Grondwallen aan de oostzijde van het plangebied.

Figuur 5. Impressie van de zuidwestzijde.

Figuur 6. De bult sloopgesteente in het midden van het plangebied.

2. Onderzoeksmethodiek

In opdracht van Credo Integrale Planontwikkeling B.V. heeft Successie Natuurzaken middels een ecologische beoordeling het planvoornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming en overige gebiedsbescherming. De toetsing bestaat uit twee onderdelen: een deskresearch en een veldbezoek. Middels een deskresearch wordt er onderzoek gedaan naar mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Tevens wordt duidelijk of het planvoornemen al dan niet binnen de invloedssfeer van een beschermd natuurgebied vallen. Middels een veldbezoek (28-4-2022) is via een visuele inspectie een inschatting gemaakt of het plangebied en directe omgeving geschikt leefgebied is voor beschermde soorten en of de mogelijke effecten van het planvoornemen, negatief uit kunnen pakken op het leefgebied van deze soort(en).

3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)

De ecologische wet en regelgeving is in de Wet natuurbescherming (Wnb) in grote lijnen onderverdeeld in soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. De wet is gericht op het ontwikkelen en beheren van natuur om de biologische diversiteit te behouden en te herstellen. Tevens heeft het als doel om de cultuurhistorische en maatschappelijke functies van natuur in stand te houden (Ministerie van Economische Zaken, 2017).

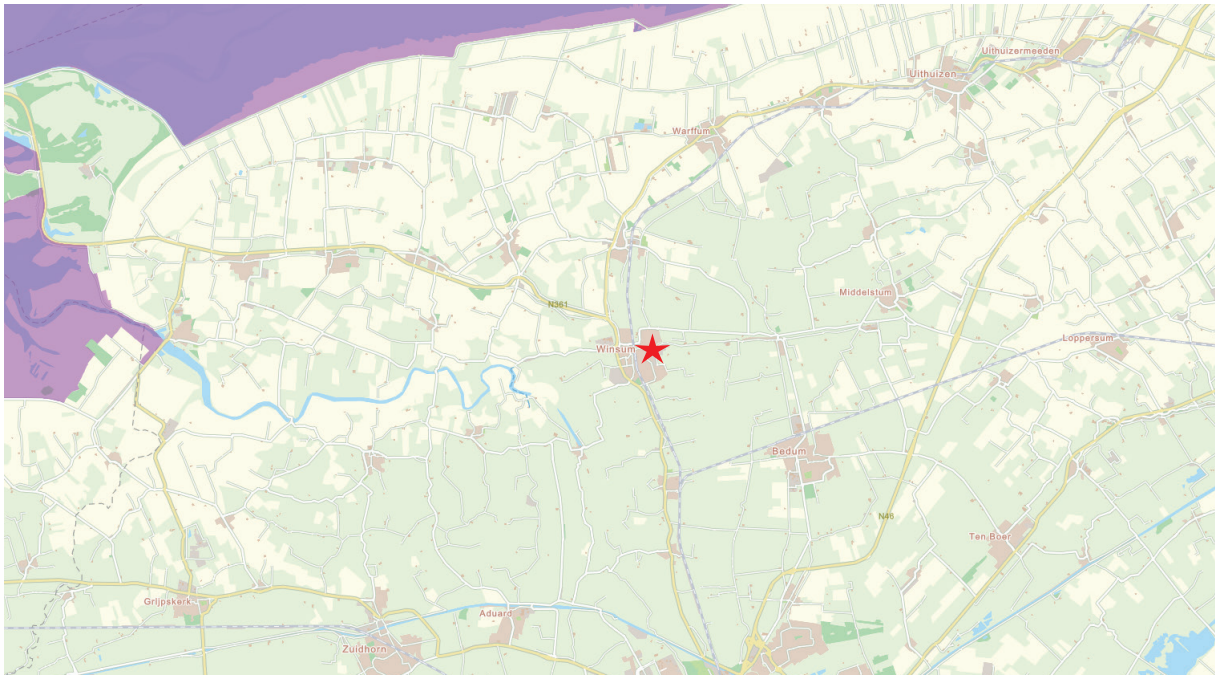
3.1 Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden zijn op te delen in Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN).

3.1.1 Natura 2000

Activiteiten op of buiten de grenzen van een Natura 2000-gebied kunnen invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Dit wordt 'externe werking' genoemd. Externe werking treedt op wanneer er, ongeacht de locatie, een effectgebied ontstaat als gevolg van het optreden van ruimtelijke overlap tussen een invloedgebied van een instandhoudingsdoelstelling en een invloedgebied van een activiteit die plaatsvindt buiten een Natura 2000-gebied en waarvoor de instandhoudingsdoelstelling gevoelig is. Voor de vergunningverlening betekent dat ook activiteiten buiten het Natura 2000-gebied getoetst dienen te worden in het kader van de Wnb.

Het plangebied valt buiten Natura 2000-gebieden (*figuur 7*). Negatieve effecten door externe werking door bijvoorbeeld, trillingen, geluid en oppervlakte verlies, stikstofdepositie zijn, gezien de grote afstand (10 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Waddenzee) in combinatie met de aard van het planvoornemen, uit te sluiten.

Figuur 7. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. Natura 2000 gebieden (paars). Bron: Kaartenkijldoos.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Een ingreep op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet worden getoetst op de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarbij gaat het om de uitwisselingsmogelijkheden van het NNN (verbindende functie), de natuurlijke eenheid, aaneengesloten functie en om de kwaliteit van het NNN en het leefgebied van soorten. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van het dorp Winsum en valt daarmee buiten de begrenzing van het NNN. Externe werking is niet van toepassing op NNN-gebieden. Negatief effect op NNN is daarmee niet aan de orde.

3.2 Soortenbescherming

Vanuit de Wnb is de soortbescherming verdeeld in de drie categorieën: vogels, overige Europees beschermde soorten en andere nationaal beschermde soorten. Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Europees beschermde soorten genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten. Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Europees beschermde soorten. Naast de beschermde soorten dient men de 'Zorgplicht' in acht te houden. Dit houdt in dat ongeacht of dieren plantensoorten beschermd zijn, eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de instandhouding van de soort(en) en zijn habitat (Ministerie van Economische Zaken, dec. 2016).

Het plangebied omvat de kadastrale percelen WSMo4-E-3712 en 2951 (KadastraleKaart.com) waarbij is gekeken naar de soortentoetsing van beschermde gebouwbewonende soorten waarvan verblijfplaatsen en/of nesten (jaarrond) beschermd zijn en soorten die gebruik maken van de directe omgeving van het plangebied. De bomen zijn tijdens het veldbezoek gecheckt op potentiële jaarrond beschermde nesten en potentiële verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Deze potentiële nesten en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

3.2.1 Vleermuizen

Alle 20 vleermuissoorten in Nederland zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Hierbij gaat het om de bescherming van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Er staat nog deels een muur overeind van het voormalige pand (*figuur 8*). Tijdens het veldbezoek is gekeken of er zich nog potentiële verblijfplaatsen kunnen bevinden betreffende gebouwbewonende vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Van deze (vrij) algemeen tot vrij zeldzame gebouwbewonende vleermuizen wordt aangenomen dat deze voorkomen in de omgeving van het plangebied. Bij de inspectie is geconstateerd dat het pand enkele invliegmogelijkheden herbergt, welke mogelijk toegang bieden tot potentieel geschikte verblijfplaatsen in ruimtes tussen muren. Er zijn dubbele muren te zien die toegang kunnen bieden tot potentiële verblijfplaatsen welke voorzien zijn van mogelijk constante temperaturen. Tijdens de quickscan zijn geen vleermuizen, uitwerpselen of andere indicaties van aanwezigheid van een verblijfplaats aangetroffen. De muren zijn aan de bovenzijde ook open waardoor wind en regen eventuele verblijfplaatsen negatief kunnen beïnvloeden. Op basis van de bevindingen wordt het niet nodig geacht om nader onderzoek uit te voeren naar verblijfplaatsen van de eerdergenoemde soorten en kunnen gebouwbewonende vleermuissoorten worden uitgesloten.

Figuur 8. Een deel van het voormalig 'Bobenco' pand met spouwmuur.

Vliegroute

De watergang (Winsumerdiep) aan de noordkant van het plangebied en andere lijnvormige straatelementen kunnen gebruikt worden door vleermuizen als (essentiële) vliegroute. Lichtverstrooiing naar deze elementen kan effect hebben op de functie van een eventuele vliegroute. Het is daarom van belang lichtverstrooiing naar de omgeving te voorkomen bij de resterende sloopwerkzaamheden en de realisatie van nieuwe woningen.

Foerageergebied

De watergang en de ontstane open ruimte kunnen als foerageergebied gebruikt worden door de eerdergenoemde vleermuizen. De omgeving van het plangebied is eveneens geschikt als foerageergebied. Aan de noord- en oostzijde liggen watergangen. Met name aan de noordoost- en zuidzijde bevinden zich bomen en bosschages. Men dient in het kader van de zorgplicht een toename van verlichting rondom het plangebied zowel tijdens de resterende sloop als tijdens de realisatie van nieuwe woningen zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen.

3.2.2 Jaarrond beschermde nesten

De bomen en resterende nog te slopen muren zijn tijdens het veldbezoek gecheckt op potentiële jaar-rond beschermde nesten. Deze zijn niet aangetroffen en kunnen worden uitgesloten.

3.2.3 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)

Naast jaarrond beschermde nesten kunnen er tijdens het broedseizoen (grootweg 15 mrt. t/m 15 juli) broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Tijdens de inspectie werden diverse vogelsoorten als de tjiftjaf, zwartkop, koolmees, kneu, putter, winterkoning en braamsluiper, in de bomen en bosschages in en rondom het plangebied waargenomen en gehoord (figuur 9/10). Een witte kwikstaart zat met nestmateriaal op de bult sloopgesteente. Een (oud) nest van vermoedelijk een kauw bevindt zich in de spouw van het deel van het pand dat nog overeind staat (figuur 11). Voor soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. Om wezenlijke verstoring te voorkomen, wordt het aangeraden om buiten het vogelbroedseizoen te werken.

Figuur 9. Braamsluiper aan de oostzijde van het plangebied

Figuur 10. Tjiftjaf aan de oostzijde van het plangebied

Figuur 11. Een deel van het voormalig 'Bobenco' pand met spouwmuur met een (oud) nest van vermoedelijk een kauw.

3.2.4 Overige beschermde soorten

Op basis van ter plaatse aanwezige omstandigheden en verspreidingsgegevens wordt niet verwacht dat er binnen de invloedssfeer van het planvoornemen beschermde zoogdieren (anders dan vleermuizen), ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen en flora voorkomen.

3.2.5 Vrijgestelde soorten

In en direct rondom het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid verschillende algemeen voorko-

mende soorten voor waarvoor een provinciale vrijstelling van bescherming geldt. Voor alle soorten dient men rekening te houden met de Zorgplicht.

3.3 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen worden geen bomen gekapt welke onderdeel zijn van een houtareaal of bomenrij als bovengenoemde. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

4. Conclusie flora en fauna quickscan

Credo Integrale Planontwikkeling B.V. is voornemens het terrein om te zetten naar een woonlocatie ten behoeve van de herontwikkeling van de 'Bobenco' locatie in Winsum (Groningen). Uit de toetsing Wet natuurbescherming onderdelen gebiedsbescherming en houtopstanden is naar voren gekomen dat er binnen deze onderdelen geen overtreding van de Wet natuurbescherming worden verwacht. Daarnaast is het planvoornemen getoetst op het onderdeel soortenbescherming.

In de bomen, die op de grondwallen aan de noordoost en oostzijde staan, zijn geen jaarrond beschermde nesten en potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Daarnaast worden er geen jaarrond beschermde nesten en vleermuisverblijfplaatsen in de resterende te slopen muren verwacht. Nader onderzoek is niet vereist.

Naast jaarrond beschermde verblijfplaatsen/nesten kunnen er tijdens het broedseizoen (grofweg 15 mrt. t/m 15 juli) broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Voor deze soorten dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. De bomen en de bosschages dienen buiten het broedseizoen te worden verwijderd. Dit geldt eveneens voor snoeiafval zodat vogels er geen gebruik meer van kunnen maken. Het wordt aangeraden om buiten het vogelbroedseizoen te werken.

Op basis van de ter plaatse aanwezige omstandigheden en verspreidingsgegevens wordt niet verwacht dat er binnen de invloedssfeer van het planvoornemen beschermde zoogdieren (anders dan vleermuizen), ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen en flora voorkomen.

Verder dient men tijdens de uitvoer van de werkzaamheden rekening te houden met de Zorgplicht (Artikel 1.11 wnb). De Zorgplicht geldt voor elke soort/individu in Nederland. Dit houdt in dat men tracht schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan door een werkwijze te hanteren waarbij dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop. Lichtverstrooiing naar omliggend gebied dient te worden voorkomen i.v.m. vliegroute(s) en foeragerende vleermuizen.

5. Literatuurlijst

Arcadis, feb. 2019. Mitigatiecatalogus Gebouwbewonende Soorten. (PDF) Beschikbaar op: https://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/Mitigatiecatalogus_gebouwbewonende_soorten_Centrum_Veilig_Wonen.pdf

Ministerie van Economische Zaken, 2017. Wet natuurbescherming (16 december 2015). [Online] Beschikbaar op: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/wet-natuurbescherming-16-december-2015>

Ministerie van Economische Zaken, dec. 2016. Soortenbescherming bij, Den Haag: Ministerie van Economische Zaken.

<https://geoportaal.provinciegroningen.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=78dfccb8beob-40d28797e90d14aa4fc2>

<https://kadastralekaart.com/kaart/perceel/WSMo4/E/3712>

<https://www.rtvnoord.nl>

Stibbeblog, 2016. De Wet natuurbescherming: wanneer is sprake van een verstoring van een vogel die van wezenlijke invloed is?. [Online]

Beschikbaar op: <http://www.stibbeblog.nl/all-blog-posts/environment-and-planning/de-wet-natuurbescherming-wanneer-is-sprake-van-een-verstoring-van-een-vogel-die-van-wezenlijke-invloed-is/>

Kaartenkijldoos: <https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c479140f-89c88abddd3>

Vleermuis.net., 2019. Verblijfplaatsen. Beschikbaar op, Vleermuis.net: <http://www.vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/verblijfplaatsen>

Bij12 rapporten:

Diverse soorten

Geraadpleegde websites:

Waarnemingen.nl

Verspreidingsatlas.nl

Telmee.nl

Google.maps.nl

Zoogdiervereniging.nl